

MN 142. Dakkhiṇāvibhanga sutta

Rozprava o obdarování

[Úvod]

Tak jsem slyšel. Jednou pobýval vznešený v kraji Sākyů, v Kapilavatthu, v Nigródhově parku. Tu přišla za Vznešeným Mahāpajāpatī Gotamī s párem nových rouch. Když Vznešeného pozdravila, usedla stranou a oslovila ho: „Ctihodný pane, tato roucha jsem upředla a utkala přímo pro Vznešeného. Ctihodný pane, přijmi je, prosím, ode mne.“ Na to jí Vznešený odpověděl: „Daruj je Saṅge (společenství žáků), Gotamī. Daruješ-li je Saṅge, uctíš tím jak mě, tak Saṅghu.“ Podruhé a potřetí požádala Vznešeného: „Ctihodný pane, tato roucha jsem upředla a utkala přímo pro Vznešeného. Ctihodný pane, přijmi je, prosím, ode mne.“ A Vznešený podruhé a potřetí odpověděl: „Daruj je Saṅge, Gotamī. Daruješ-li je Saṅge, uctíš tím jak mě, tak Saṅghu.“

Poté ctihodný Ānanda oslovil Vznešeného: „Ctihodný pane, přijmi, prosím, ta roucha od Mahāpajāpatī Gotamī. Mahāpajāpatī Gotamī byla Vznešenému velmi nápomocná. Jako sestra jeho matky byla jeho pečovatelkou, pěstounkou a kojnou. Kojila Vznešeného po smrti jeho matky. A ty, Ctihodný pane, jsi byl také velmi nápomocný Mahāpajāpatī Gotamī. Díky Vznešenému přijala Mahāpajāpatī Gotamī útočiště v Buddhovi, Dhammě a Saṅge. Díky němu se zdržuje zabíjení živých bytostí, braní nedávaného, smyslné nestřídmosti, špatné mluvy a omamných látek vedoucích k nedbalosti. Díky Vznešenému má Mahāpajāpatī Gotamī plnou důvěru v Buddhu, Dhammu a Saṅghu a má ctnosti milé ušlechtilým. Díky Vznešenému je osvobozená od pochybností ohledně utrpení, původu utrpení, zániku utrpení a cesty vedoucí k zániku utrpení. Vznešený byl Mahāpajāpatī Gotamī velmi nápomocný.“

[Trojí útočiště]

„Je to tak, Ānando, je to tak. Když nějaká osoba přijme díky jiné útočiště v Buddhovi, Dhammě a Saṅge, stěží to lze vyrovnat vzdáváním úcty, poklonami, zdvořilými službami, poskytováním rouch, jídla, obydlí a léků. Když se nějaká osoba zdržuje díky jiné zabíjení živých bytostí, braní nedávaného, smyslné nestřídmosti, špatné mluvy a omamných látek vedoucích k nedbalosti, stěží to lze vyrovnat vzdáváním úcty, poklonami, zdvořilými službami, poskytováním rouch, jídla, obydlí a léků. Když získá nějaká osoba díky jiné plnou důvěru v Buddhu, Dhammu a Saṅghu a ctnosti milé ušlechtilým, stěží to lze vyrovnat vzdáváním úcty, poklonami, zdvořilými službami, poskytováním rouch, jídla, obydlí a léků. Když se nějaká osoba díky jiné osvobodí od pochybností ohledně utrpení, původu utrpení, zániku utrpení a cesty vedoucí k zániku utrpení, stěží to lze vyrovnat vzdáváním úcty, poklonami, zdvořilými službami, poskytováním rouch, jídla, obydlí a léků.“

[Typy obdarování]

„Existuje čtrnáct typů obdarování jednotlivce, Ānando. Prvním typem je obdarování Tathāgaty, dokonale a zcela probuzeného. Druhým typem je obdarování *pacceka-buddhy*. Třetím typem je obdarování Tathāgatova žáka, který dosáhl arahatství. Čtvrtým typem je

obdarování toho, kdo nastoupil cestu k uskutečnění plodu arahatství. Pátým typem je obdarování toho, který se již nevrátí (*anāgāmi*). Šestým typem je obdarování toho, kdo nastoupil cestu k uskutečnění plodu nenávratu. Sedmým typem je obdarování toho, kdo se vrátí jen jednou (*sakadāgāmi*). Osmým typem je obdarování toho, kdo nastoupil cestu k uskutečnění plodu jednoho návratu. Devátým typem je obdarování toho, kdo vstoupil do proudu (*sotāpanna*). Desátým typem je obdarování toho, kdo nastoupil cestu k uskutečnění plodu vstupu do proudu. Jedenáctým typem je obdarování někoho, kdo sice nenásleduje Dhammu, ale je osvobozený od smyslné žádostivosti. Dvanáctým typem je obdarování obyčejného člověka, který žije eticky. Třináctým typem je obdarování obyčejného člověka, který nežije eticky. Čtrnáctým typem je obdarování zvířete.“

„Při obdarování zvířete lze očekávat, že se tento dar vrátí stonásobně. Při obdarování neeticky žijícího obyčejného člověka lze očekávat, že se tento dar vrátí tisícinásobně. Při obdarování eticky žijícího obyčejného člověka lze očekávat, že se tento dar vrátí statisícinásobně. Při obdarování toho, kdo sice nenásleduje Dhammu, ale je osvobozený od smyslné žádostivosti, lze očekávat, že se tento dar vrátí stotisíckrát statisícinásobně. Při obdarování toho, kdo nastoupil cestu k uskutečnění plodu vstupu do proudu, lze očekávat, že se tento dar vrátí nespočítatelně a nezměrně. A co pak lze říci o obdarování toho, kdo vstoupil do proudu? A co potom říci o obdarování toho, kdo nastoupil cestu k uskutečnění plodu jednoho návratu? A co potom říci o obdarování toho, kdo se vrátí jen jednou? A co potom říci o obdarování toho, kdo nastoupil cestu k uskutečnění plodu nenávratu? A co potom říci o obdarování toho, kdo se nevrátí? A co potom říci o obdarování toho, kdo nastoupil cestu k uskutečnění plodu arahatství? A co potom říci o obdarování toho, kdo nastoupil cestu k uskutečnění arahata? A co potom říci o obdarování toho, kdo nastoupil cestu k uskutečnění *pacceka-buddhy*? A co lze říci o obdarování Tathāgaty, dokonale a zcela probuzeného?“

[Sedm typů obdarování]

„Existuje sedm typů obdarování Saṅghy, Ānando. Prvním typem je obdarování společenství mnichů a mnišek vedeného Buddhou. Druhým typem je obdarování společenství mnichů a mnišek po Tathāgatově odchodu ze světa do *parinibbāny*. Třetím typem je obdarování společenství mnichů. Čtvrtým typem je obdarování společenství mnišek. Pátým typem je obdarování s výhradou, že je dar určen jen určitému počtu mnichů a mnišek. Šestým typem je obdarování s výhradou, že je dar určen jen určitému počtu mnichů. Sedmým typem je obdarování s výhradou, že je dar určen jen určitému počtu mnišek.“

„V budoucnu, Ānando, se stanou členy mnišského společenství lidé, kteří nežijí eticky a mají špatnou povahu, tzv. „žluté límce“. Lidé jim budou dávat dary kvůli prospěchu Saṅghy. I tehdy bude platit, že prospěch z obdarování Saṅghy je nespočítatelný a nezměrný. A pravím, že neexistuje případ, kdy by bylo obdarování jednotlivce prospěšnější než obdarování Saṅghy.“

[Způsoby očištění daru]

„Ānando, existují čtyři způsoby očištění daru. Jaké čtyři? Některé dary jsou očištěny dárce a nikoli obdarovaným. Některé dary jsou očištěny obdarovaným a nikoli dárce. Některé dary nejsou očištěny ani dárce, ani obdarovaným. Některé dary jsou očištěny jak dárce, tak i obdarovaným.“

„Jak je dar očištěn dárce a nikoli obdarovaným? Tím, že dárce žije eticky a má dobrou povahu a obdarovaný nežije eticky a má špatnou povahu. Takto je dar očištěn dárce a nikoli obdarovaným.“ „A jak je dar očištěn obdarovaným a nikoli dárce? Tím, že dárce nežije eticky a má špatnou povahu a obdarovaný žije eticky a má dobrou povahu. Takto je dar očištěn obdarovaným a nikoli dárce.“ „A jakým způsobem není dar očištěn ani obdarovaným, ani dárce? Tím, že dárce nežije eticky a má špatnou povahu a také obdarovaný nežije eticky a má špatnou povahu. Takovým způsobem není dar očištěn ani obdarovaným, ani dárce.“ „A jak je dar očištěn jak obdarovaným, tak i dárce? Tím, že dárce žije eticky a má dobrou povahu a také obdarovaný žije eticky a má dobrou povahu. Takto je dar očištěn jak obdarovaným, tak i dárce. To jsou čtyři způsoby očištění daru.“

[Závěr]

Tak pravil Vznešený. A když řekl toto, pokračoval:

*„Když obdaruje eticky žijící osoba
čestně nabytým darem někoho, kdo eticky nežije,
a učiní-li tak se srdcem plným důvěry,
že toto jednání povede k dobrým výsledkům,
je dar očištěn etikou dárce.“*

*„Když obdaruje neeticky žijící osoba
nečestně nabytým darem někoho, kdo žije eticky,
byť by to nebylo spojeno s důvěrou
v dobré výsledky takového jednání,
je dar očištěn osobou obdarovaného.“*

*„Když obdaruje neeticky žijící osoba
nečestně nabytým darem někoho, kdo také nežije eticky,
a není-li to spojeno s důvěrou
v dobré výsledky takového jednání,
není dar očištěn etikou dárce ani etikou obdarovaného.“*

*„Když obdaruje eticky žijící osoba
čestně nabytým darem někoho, kdo také žije eticky,
a učiní-li tak se srdcem plným důvěry,
že toto jednání povede k dobrým výsledkům,
pak pravím, že takové obdarování přinese výsledky v plné míře.“*

*„Když obdaruje osoba osvobozená od žádostí
čestně nabytým darem jinou osobu osvobozenou od žádostí,
a učiní-li tak se srdcem plným důvěry,
že toto jednání povede k dobrým výsledkům,
pak pravím, že je to nejlepším světským darem.“*

Původní překlad: Jan Honzík, úprava textu bhikkhunī Visuddhi